

En bild berättar

Av någon anledning, jag vet inte längre vilken, skickade Reidar Hermansson nedanstående bild till mig för fem år sedan.

Men vad gör pojkggruppen vid hörnan på speceriaffären? Och männen vid det stället? Nån som vet? /Anndess

Jag blev omåttligt förtjust i den från början och den fanns med på årsmöteshandlingarna året efter. Den är fin rent tekniskt, och den speglar så bra livet en solig lördags(?)eftermiddag, någon gång i höstens början, på Dämmevägen, år 1956. Tåget är på gång.

Och hur vet vi då allt detta? Låt oss börja med året: När jag fick bilden var den för liten för att jag skulle kunna se vad som stod på reklampelaren strax t h om Saluhallen. Jag förstörde, såg texten OSRAM 50 år, googlade "Osram" och fann att företaget bildades 1906. Således... Det är ganska långa skuggor från träden och deras mogna löv, och staket och solens ljus på husen pekar mot en eftermiddag. Nå klockan är faktiskt en kvart i fem om klockan på uraffären går rätt! Hitom de fällda bommarna ser vi bakifrån en Ford Prefect (Anglia?), korvståndsmodellen, och på andra sidan en Opel Rekord Olympia, "Hajkäften", byggd nångång 1953 - 55. En barhuvad man leder sin cykel och de flesta andra vuxna män bär hatt. Kvinnorna på bilden bär också hatt och det innebar oftast att de var på väg till eller från kyrkan; på väg från Mariakyrkan eller till Missionskyrkan längst upp t h på Dämmevägen. Kvinnan närmast fotografen har vid sin sida en ung pojke, ser ut att vara i konfirmationsåldern och är finkläd i blazer. Detta tyder också på kyrkibesök, Aftonsången?

Ordförandens krönika

"På våran gata..."

Som nyvald ordförande så har jag äran att få skriva krönika i vår medlemstidning. Att vara ordförande i Gamla Gårdapojkar & Flickor är ju det finaste föreningsuppdrag som en människa från Gårda kan få. Jag

Jag skall göra mitt bästa därvid.

*Utanför
nians port.
Foto: Anita
Nilsson*

Häromdagen gick jag förbi mitt gamla kvarter, Neptun, på södra Gårda. Jag bodde mina första 17 år på Gudmundsgatan 9, sedan flyttade vi från Gårda.

Givetvis stiger det fram många Gårdaminnen i ens inre när man vandrar på sin barndoms gator. Jag är ju måcklig nog att ha min gata kvar!

Det var mycket lek och spel med kompisarna efter att vi kommit hem från skolan. Inne på gårdarna lekte ju

småbarnen, men vi som var större höll gärna till på gatorna. På den tiden var det inte så mycket biltrafik, så stora gatuytor, med undantag av några parkerade bilar, fanns tillgängligt. Det var mycket bollek, ofta med tennisboll och nästan alltid med killkompisarna. Många gånger sköt man "Prick", gärna då mot Apotekarnes gatuhörn i korsningen Gudmundsgatan - Fabriks-gatan. Där hade vi ritat en målram på tegelväggen. Vi lekte mycket annat också, som "rymmare och fasttagare", "sista", "gömme", "bollstå" m fl lekar. Då passade vi på att utnyttja portgångar, parkerade bilar och andra tillgängliga smygvägar och gömställen.

Som vi alla vet slog Coronapandemin sönder vårens mötesverksamhet. Två föreningsmöten och föreningsutflykten fick ställas in. Vi hoppas verkligen slippa detta i höst. Så jag hoppas att vi ses på höstens första möte den 30 september!

/Björn Nilsson, ordf

Hänt se 'n sist

Rädda, bevara, snygga till och bruka

På årets första medlemsmöte, den 29/1, hade vi besök av byggnadsantikvarien *Wivi-ann Reit* och det verkligen inte utan orsak för vår del. Wivi-ann, på bilden nedan i samspråk med Dennitz, är engagerad av Bortrygg AB för att se över renoveringen av i första hand kvarteren Eken och Cedern och på sikt också kv. Lejo-

net. Alla tre ligger mellan Fabriks-gatan och E6 och man siktar på att göra dem så nära originalet som möjligt åtminstone på fasadnivå.

Kvarteren byggdes under tiden 1924-29. Gårda ser ju inte ut idag, och fungerar inte idag, som det gjorde när vi bodde där och det är angeläget att ta till vara inte bara av pietetsskäl utan också för att människor i staden behöver vettigt prissatta bostäder, som man kan leva väl i med de grundkrav vi idag har. Dagens hyror i husen är mycket låga, därför att standarden är bristfällig och man strävar efter resonabel standard i lägenheterna och då kommer hyran förstås att gå upp en del. Lyxrenovering är inte aktuellt alls.

Den förra ägaren till kvarteren, Göteborgs Stad, hade inte skött om husen så bra, men man hade aktat taken, och det var en förutsättning för att bevarandet alls skulle lyckas. Och husen är faktiskt bättre bevarade än man kunde frukta vid en första anblick, speciellt

fasadbrädorna. Vad som var dåligt var fönstrens skick, och fotbräderna måste också bytas.

Man ägnade mycken tid och mycket arbete till att söka reda på ursprungliga kulörer på fasaderna och att renovera fönstren. När man satte upp de renoverade och tätade fönstren kurerade man därigenom mycket av bullret från trafiken också.

Det skedde en snarast envis återgång till gamla linolja-färger och linolja-kitt till fönstren och de sprickor i grunden man fann reparerades med hydrauliskt kalkbruk eftersom det faktiskt var tidigare reparation med cementbruk som snarast förvärrat skadorna än åtgärdat dem.

En rätt omfattande dränering har påbörjats också för att fixa till fuktskador i källarplan och i trapphusen. Sedan går man över till lägenhetsrenoveringen.

Som jag sagt förut i detta sammanhang; Wivi-anns fina framställning av det noggranna och mödosamma arbetet att ge ett nytt och värdigt liv åt dessa slitna kvarter är, åtminstone för mig, mycket glädjande. Äntligen kan mina 61 år av ovisshet om framtiden så smått lysas upp av ett ljus i tunneln! */Anndess*

Årsmötet 2020

Vid vårt årsmöte deltog 27 medlemmar inklusive hedersmedlemmar. Punkterna på dagordningen avlöpte snabbt och smidigt. Som ordförande för mötet valdes Dennitz Fredriksson och till sekreterare Kenneth Johnsson.

Vår ordförande Dennitz avgick efter sex år på posten och Björn Nilsson valdes till ny ordförande för föreningen. Även Anita Löndén-Hansson (sekr) och Per Åke Olsson (12 år i styrelsen som sekreterare resp klubbmästare!) avgick. Till nya styrelsemedlemmar valdes Tommy Åberg, Ann Mossberg och Eva Sandqvist, de sistnämnda båda suppleanter. Se nedan för kontaktuppgifter.

Utdelning av förtjänsttecken till två av de sex personer som varit medlemmar i 15 år. Reidar Hermansson skötte som vanligt den sysslan:

Christer Hansson, Reidar Hermansson och Anders Lundberg.

De avgående styrelsemedlemmarna avtackades i vederbörlig ordning av den nye föreningsordföranden Björn Nilsson:

Fr.vänster. Björn Nilsson, Dennitz Fredriksson, Anita Löndén-Hansson, Per Åke Olsson. Foto Anndess.

Sedan blev det inga fler medlemmöten eller utflykt under denna vårtermin. C... förstås!

Styrelsen 2020

Ordförande: Björn Nilsson, tel 0708-38 36 60
 Sekreterare: Krister Welin, tel 0760-33 85 43
 Kassör: Göran Knutson, tel 0705-581 716
 Klubbm: Ann-Britt Karlsson, tel 0707-387 439
 Arkivarie: Kenneth Johnsson, tel 0702-21 37 73
 V ordf: Anders Lundberg, tel 0706-15 13 26
 Ledamot: Tommy Åberg, tel 0708-34 08 34
 Suppleant Ann Mossberg, tel 0706-67 42 37
 Suppleant: Eva Sandqvist, 0708-60 67 15

E-post för var och en finns i medlemsregistret

/Kenneth

Kalendarium höstterminen 2020

I och med det rådande restriktionsläget för folksamlingar och för att nästan alla vi hör till gruppen 70+, är programmet för hösten dessvärre preliminärt. Mötena kan ställas in. Mail går ut i så fall. Har du inte mailadress, så ring till någon i styrelsen och fråga om läget en vecka innan mötesdatum.

GÅRDALUNKEN: Ovanstående gäller också Lunken.

Medlemmöten sista onsdagen i månaden. Aulan i Nya Lundensskolan, kl 19.00:

30 sep *Robert Björklund*, kommunpolis i Lokalpolisområde Nordost, pratar om brott som man som äldre kan utsättas för och hur gärningspersoner ofta går till väga. Vad kan du som senior göra för att skydda dig och försvåra sådan brottslig verksamhet? Det kommer att finnas plats för frågor också!

28 okt Det var 75 år sedan Gamla Gårda flickor bildades. Detta vill vi uppmärksamma förstås! Förutom det myckna att minnas och prata om, kommer vår egen eminente Gårdapöjk Morgan Hermansson att underhålla oss med sång och musik. Det blir även något extra gott på tallriken vid detta medlemmöte.

OBS!!! För att vi skall kunna planera inköpen vill vi veta 1/ om JUST DU kommer, det hoppas vi, och 2/ om du har någon matallergi vi bör känna

till, det hoppas vi inte du har, anmäl till Ann-Britt Karlsson: ann-britt.karlsson@hotmail.se resp telefon 0707-387 439. Senast 14 oktober!

25 nov Vår egen Tommy Åberg skriver: "I mitt dagliga arbete får jag ofta frågor om det som berör de allra flesta av oss, nämligen sådant som rör testamente, framtidsfullmakt, bouppteckning och försäkringar. Alla vet en del, men många har ganska dåligt grepp på hur de själva har det med dessa frågor. Kanske kan jag förtydliga och förklara en del av dessa begrepp och hur man bäst handskas med dem? Frågor välkomnas!"

VÄLKOMMEN!

★ GÅRDAKÄNDISAR ★

Många omskrivna och omtalade människor har bott på Gårda genom åren. Kanske kan vi hjälpas åt att åtminstone nämna och kanske kortfattat berätta lite om personen ifråga? En aptitretare? Vill man veta mer om just den personen är ju Internet oslagbart!

Jag tänker ta chansen att börja, och nästa gång är det DIN tur, käre läsare:

Sonya Hedenbratt (1931-2001) blev 2013 av G-Ps läsare utsedd till att vara det mest göteborgska

som någonsin funnits. Hennes bravader som jazzsångerska är legendariska och hon fick mycken uppskattning, men man får inte heller glömma hennes revy- och skådespelarinsatser med Hasse & Tage, Ingmar Bergman och förstås Sten-Åke Cederhök. Från början var hon Masthuggstjej, och långt senare flyttade hon till Stampen där

hon bodde ända till livets slut.

Källa: Vårt Göteborg. /Anndess

🎯 MEDLEM I FOKUS 🎯

Lagspelaren

Vi, *Dennitz Fredriksson* och jag, träffades vid Klippan för utomhusintervjun, och det var en härlig försommardag. Studenter från det närbelägna gym-

nasiet släpptes ut från skolan just, i mindre grupper, som det sig bör i dessa tider. Dennitz bild har varit i *GÅRDAFOLKET* varje nummer, och när han vid årsmötet 2020 avgick som ordförande fanns det risk att det skulle bli en tidning utan

bild på honom. Nej, den risken ville jag inte ta, så det fick bli en intervju då. Han var förberedd och laddad...

Jag hade hoppats att få ett svar på varför föräldrarna Svea och Arthur stavade hans namn på detta knepiga vis. Det är inte mer än sju personer i Sverige som stavar så, varav två i Göteborg. Dennitz råkar förresten veta väl vem den andre är! Fast något svar på frågan om stavningen visste inte huvudpersonen själv heller!

Denne omtyckte ordförande sedan sex år, sju i styrelsen totalt, bodde inte på Gårda till en början, men rätt nära, i Olskroken, innan det blev Floragatan 3 för den då blott ettårige Dennitz. Med tiden skaffade han sig en bred erfarenhet av rektorsområdets tre skolor under de sex folkskoleåren, innan det blev dags för PRAM, tekniska linjen. Men det var en skoltrött yngling detta, så han skippade realskolan innan examen var klar och började arbeta på Götaverken, där han var kvar i sex år, först på verkstadskontoret, sedan, efter lumpen, som maskinmontör och i fem år efter det arbetade han som betongarbetare på bygge. Mixen av arbete, hemliv med småbarn och studier på GSTA Bygg med examen 1967, var säkert påfrestande för de båda unga föräldrarna. Dennitz arbetade resten av sin yrkestid i olika delar i HSB-världen i 35 år. Det blev en stadig karriär där det blev en hel del steg från att vara den unge Produktionsplaneraren på HSB Bygg AB till jobbet som Förvaltningschef på HSB Södra Bohuslän när det blev dags för pension.

Men lagspelet då? Ja, "lagspel" syftar på idrott förstås, men bara delvis. Vi återkommer till det. Mamma Sveas djupa engagemang i kvinnors rätt och villkor, både fackligt och politiskt, betonade förstås "vi"-et i tillvaron och den inriktningen har Dennitz alltid haft också; hans föreningsengagemang är och har alltid varit starkt liksom för barnens del förresten. Det har alltid varit mycket långt ifrån "sköt dig själv och skit i andra". Det har ju också berört kompisakterna, det verkliga "Gårdafolket". Efter lumpen, luftvärnet, blev det annat i livet som tog över, men kontakter med de gamla kompisarna har i mångt och mycket återkommit, inte minst i föreningen.

Lagspelet gäller förstås det idrottsliga också; hela livet har det varit oerhört viktigt för Dennitz. Engagemanget i GFF är fortfarande kvar, nu i GFFs Veteraner. Längre i livet gällde "fotboll på sommaren, handboll på vintern". Och i "vi"-et ingår förstås hans verksamheter i GGP och GGPF, där Dennitz engagemang bl a bidrog till sammanslagningen av de kvinnliga och manliga föreningarna för tre år sedan.

Men också lag består av de individuella aktörerna, fattas bara annat! Dennitz har utövat, ofta med viss framgång, mer individuella aktiviteter, som t ex att han tog ett DM i simhopp, höga raka, och i gymnastik, mest i trupp. Vi skall inte glömma 14 Vasalopp heller!

Och som väl var bröt han sig ur kompisgänget på restaurang Skagerack sommaren 1960 och helt individuellt träffade på och dansade med Inger när han, nej båda, var 21 år gamla, alltså för sextio år sedan i år. GRATTIS!

Men vi skall inte heller glömma pappa Arthur! Genom hans engagemang i friluftslivet för familjen och släkten ledde detta på slingriga vägar fram till den stuga på Orust som i mångt och mycket blivit verkligt central också för Dennitz och Ingers barn och barnbarn.

/Anndess

E' du mä maj?

Kula: Spela eller potta eller både ock?

Att spela kula är något som barn gjort sedan urminnes tider. Många av oss har spelat kula när vi var små. Reglerna för hur kula spelades var ofta väldigt lokala och kunde därför variera mellan olika gårdar och till och med inom samma skola. Här hittar du några exempel på olika varianter:

PYRAMIDEN bestod av minst tre kulor i basen och en ovanpå. Man kunde förstås bygga upp större pyramider med, men då blev kastavståndet längre. Den som träffade pyramiden vann alla kulorna. Missade kulor tillföll pyramidägaren. Tyvärr, för oss mindre, så var det oftast de större killarna som gick hem med vinsten. När man förlorat alla sina kulor och var "black" kunde man få några extra spelkulor som tröst. Men vad hjälpte det?

GROPEN var en annan spelvariant. Man drog ett streck på marken och grävde en grop, cirka 10 cm i diameter och 10 cm djup, mellan fem och 10 meter från strecket. Spelaren stod bakom strecket och kastade eller rullade kulan. Den som kom närmast gropen fick börja putta med krökt pekfinger. Om man fick i sin kula i gropen fick man fortsätta "putta" ("potta"), annars fick den som med sin kula låg närmast försöka. Den som först fick i alla sina kulor vann alla kulor som låg kvar i gropen.

/Krister Welin

Internationell lek

I *GÅRDAFOLKET* nr 9 nämnde *Eva Sandqvist* som hastigast leken "Jag förklarar krig" och det är en lek de flesta nämner först av alla lekar när vi pratar om sådant. Ofta gäller ju att lekar egentligen är ganska allmängiltiga; det finns olika varianter i olika delar av Göteborg. Och förmodligen på andra ställen med. Just leken "Jag förklarar krig" nämns i boken "Konspirationen mot Amerika", skriven av den världsberömde författaren Philip Roth och publicerad 2004. Han beskriver noga hur barnen i Newark, New Jersey, utförde leken på 1930-talet fast barnen där hade en

cirkel som grund medan vi hade en kvadrat. Och man använde samma teknik för att "den attackerande" skulle fånga en studsande boll och därefter skrika "Stop(p)". /Anndess

Gubberoolyckan 1940

Den 17 september för 80 år sedan inträffade den s k Gubberoolyckan, den ditintills värsta tågolyckan i Västsverige. I höjd med Willinsbron krockade ett persontåg från Göteborg på väg mot Borås på den redan då tvåspåriga järnvägen (dubbelspår anlades 1939 redan) med ett lokaltåg från Kungsbacka. Nio personer dödades och ett trettioital skadades.

I tåget från Kungsbacka klämdes en passagerarvagn fullständigt ihop, medan framdelen på efterföljande vagn krossades. Lokföraren på Boråståget hade lyckats hoppa ut i sista stund. Tåget från Kungsbacka skulle ha stannat vid rött ljus något hundratal meter från olycksplatsen. Dess lokförare, Karl Laurus Karlsson, åtalades som vållande till kollisionen och dömdes till två månaders fängelse samt 200 000:- i skadestånd (en enorm summa på den tiden) trots vittnens bedyranden att han kört på grönt. 1942 friades han dock helt eftersom felsignal inte kunde uteslutas, och det gick inte att bevisa att han passerat rött ljus. Signalfel var tydligen ganska vanligt vid den här tiden med. Det nämns många rapporter om felaktig funktion hos signalerna vid denna tid. Det kanske helt enkelt handlade om ett misstag från ställverksvakten?

Källor:

Text: Järnvägsminnen 20. Smedbo, U.: Trafik-Nostalgiska Förlaget, 2019.

Bild (via Per-Åke Olsson): Wikipedia. Det finns dock fler bilder från bokreferensen ovan.

/Kristen Welin

Historian bakom mitt smeknamn

Som "Anndess" mycket riktigt skrev i förra numret av Gårdafolket har varje ök- eller smeknamn sin historia. Som mitt "Lorra".

I källaren Floragatan 8 fanns ett litet företag, Labenco, som tillverkade piratkopior av Stringhyllan.

Vi var några ynglingar, i tolv, trettonårsåldern, som verksamt bidrog till framtagandet av dem.

Stig Bengtsson, som ägaren hette hade, på ett finurligt vis i den trånga lokalen, utvecklat olika arbetsstationer. En kille bockade ståltrådar, en kille punktsvetsade och en doppade den färdiga produkten i ett färgbud. Vi roterade från

kväll till kväll. En kombination av barnarbetare och svart arbetskraft.

En kväll berättade Stig att han varit på bio och sett Casablanca. En andäktig skara satt och lyssnade. Bland annat han sa var att jag var lik en av skådespelarna, Peter Lorre. Ingen av oss hade en aning om honom. Från och med den kvällen kallade först han, sedan de andra killarna mig för Lorre som blev Lorra.

I mitt huvud målade jag upp bilden av Peter Lorre. Många amerikanska skådisar, Westernhjältar, snurrade runt i huvudet.

Några år senare var jag själv och såg Casablanca. Snacka om att bli besviken. Peter Lorre var definitivt ingen He-man. I filmen spelade han en liten lismande typ. Jag undrar än i dag vad Stig Bengtsson såg för likhet med mig. Men har kommit över det.

I en annan krets kallades jag för "Lärkan". Inte så krångligt. Det var namnet på min tidningsbunt som avhämtades söndagar på Rantorget. Kvarteret Lärkan, Dämmevägen. /Lars-Erik Ekström

Några verksamheter på Gårdabo och drama på Gårdaskolan

Allmänt: Gårdabo grundades av Beatrice Dickson 1903 som ett inackorderingshem för fabriksarbeterskor på Gårda. Det har varit många verksamheter på Gårdabo främst i utbildningssyfte. På 50- och 60-talen var där också barnträdgård. I början av 50-talet var vi nio flickor och sju pojkar och fröken hette Mariana.

Kursverksamhet för unga flickor fanns också, t ex sykurer. Dessa var inriktade på klädsömnad. Vid terminens slut anordnades mannekänguppvisning, då eleverna fick visa upp vad de sytt. Det vi dock tänkte presentera här, var något som vi båda deltog i, en teaterkurs.

Kursen leddes av en skådespelerska från Stadsteatern. För att få rösten att räcka till tränades vi i andningsövningar och för att våra repliker skulle vara tydliga fick vi öva på uttalet genom att säga "tre trinda pepparkorn i en kopparkastrull" (det var viktigt med

tydliga t, k och p) och "sju sjösjuka sjömän på Skeppet Shanghai". Förutom att repetera repliker fick vi träna på att skratta på ett naturligt sätt och att t ex lära oss att aldrig vända ryggen åt publiken. Vi, 12 - 13-åriga flickor, tyckte det var roligt att klä ut oss och att gestalta olika roller, men talövningarna var inte så kul. Som avslutning på terminen framförde vi en pjäs för anhöriga och vänner.

Pjäsen för 1961 utspelades i en hattaffär, och Ann-Britt, spelade "fina damen", löjtnantskan Adelskiöld. Löjtnantskan var snål, provade alltid många hattar men köpte aldrig någon och fotot nedan visar fr v Christina Pettersson, Marianne Carlsson, Marianne Larsson och Anita (som ju heter Löndén Hansson idag):

Mer teater. När vår lärare i Gårdaskolan, Eva Jons-

son, fick reda på vårt teaterintresse gav hon Anita i uppdrag att sätta upp en pjäs till examensdagen i 6:e klass. Anita bad teaterkursledaren om förslag och fick då en lämplig pjäs om unga flickor. Anita satte ihop en grupp flickor från skolklassen, bl.a. Ann-Britt. Alla hade inte gått i teaterkursen, men många ville vara med ändå. Vi fick öva i klassrummet efter skolans slut. Anita var regissör, hade svårt att få tyst på tjejerna och till slut slog hon pekpinnen i katedern och då blev det tyst, främst var det nog för att pekpinnen gick av på mitten! Alla tänkte på hur Anita skulle förklara missödet för fröken Eva, vilken alla var lite rädda för. Fröken skrattade bara vid den rapporten, så allt gick ju bra. Pjäsen blev succé och deltagarna var stolta. /Ann-Britt Karlsson, Anita Löndén Hansson

Sparandet i skolan

Jag hittade min gamla sparbössa nyss och minnena strömmade till förstås. Vi som föddes under det sena trettiotalet minns kanske från det första skolåret sparbänkarnas lilla kolorerade tidskrift "Lyckoslanten". Referensåret för min del är 1945.

Den tidskriften hängde med sedan under många år också på

50-talet. Där kunde man läsa om *Spara*, den lilla blonda välmående flickan och hennes motsats, *Slösa*, den slafsigt klädda och med stripigt svart hår. I sammanhanget lanserades en enorm sparbössa, där varje elev hade sitt eget fack. Insättning skedde en gång i veckan. Snacka om brist på empati från skollärdning och banker! Många hade inga pengar att sätta in och fick på det sättet schavottera inför de bättre bemedlade barnen.

När man tänker efter kanske egentligen figurerna *Spara* och *Slösa* speglade samma sak; de som hade pengar att spara, få bra kläder, kunna gå till frissan var de goda och moraliska och de fattiga, med sitt stripiga hår och smutsiga kläder som beskrivs som dem med den dåliga karaktären? Eller?

Bankerna låg inte heller på latsidan. De delade ut sparbössor med ett riktigt bra lås. När det var dags för "tömning" fick man följa med mamma till Sparbanken på Redbergsvägen. En banktjänsteman tömde bössan och räknade innehållet. Efter detta kom så banktjänsteman nr. 2 och kontrollräknade innehållet och om summorna överensstämde fördes detta in i bankboken.

Det var då det. Vi vet ju alla hur bankerna behandlar "riktiga" pengar idag...

/Roy Johnson

GÅRDAFOLK-omröstning!

Låt oss få det avgjort. En gång för alla! Du vet, den där sista delen på glasspinnen resp struten, den man kunde ge kompisen om hen frågade, vad är det rätta namnet på den biten? Är det KICKET eller FICKET, eller kanske KICKEN eller FICKEN? Eller något annat kanske?

Skriv till oss och rösta på det du självklart **VET** vad som är det rätta! Kontakta red. Krister Welin (e-post kristerwelin@hotmail.com eller telefon eller SMS på nummer 0760-338 543 om den saken! I nästa nummer kommer resultatet! Håll ut! /Red.

MEDLEM I FOKUS

Gårdaflicka med proveniens.

Eva Sandqvists (f. Niklasson) första kontakt med GGF fick hon när hon följde med sin mormor Alice Simonsson i början på 50 talet till ett av GGF:s möten. Det kan man kalla en bra proveniens!

Hon är uppvuxen på Södra Gubberogatan 1A och en av bästisarna under Gårdatiden var *Gun Olsson*. När de var barn fick de ibland följa med Evas pappa till Olskrokstorget vid järnvägsbron för att köpa fisk. Där lade hon märke till en pojk som hjälpte sin morfar i ett

av fiskstånden. Idag köper Eva fisk av honom hos "Asperöpojckarna" på Olskrokstorget.

Eva gick de fem första skolåren i Gamla Gårdaskolan med Maj Eriksson resp Eva Jonsson som lärare. Familjen flyttade 1956 till Björkekärr och hon gick sjätte klass i Kålltorpsskolan.

Efter folkskolan gick hon på Burgårdens Samrealskola, där i samma klass som många av hennes tidigare klasskamrater från Gamla Gårdaskolan. *Britt Skallberg* (f Malm) från Dämmevägen var hennes bästis i klassen under realskoleåren.

Direkt efter realexamen gick hon till dåvarande Uppbördsverket (numera Skatteverket) och sökte

arbete. När hon lämnade in sin platsansökan noterade arbetsgivaren att hon hade en mycket fin handstil, och detta blev en bidragande orsak till att Eva fick anställning som kontorist vid 17 års ålder. Hon stannade på

Uppbördsverket i tre år och började därefter arbeta som sekreterare på Nordström & Tinggren. Hon trivdes inte så bra där, så hon slutade efter ett halvår sådär.

Under tonåren var hon och hennes väninnor mycket ute och dansade; Vågen, Trädgårdsföreningen, Kungälvsparken och Hoffrekullen var de populäraste ställena.

På pingstafton 1965 träffade Eva sin blivande man Sigge på Trädgårdsföreningen. Samma dag året efter gifte de sig och ganska exakt ett år efter vigseln, föddes första barnet. Efterhand blev de föräldrar till tre döttrar och fyrarymmaren på Jenny Lindsgatan i Lunden, med sin fantastiska utsikt, fylldes med liv!

När döttrarna blivit lite större återgick Eva till arbetslivet. Hon blev åter erbjuden arbete på Skatteverket, vilket hon accepterade, och samtidigt studerade hon på Handelshögskolan med ekonomexamen som resultat.

När döttrarna kommit upp i tonåren köpte Eva och Sigge sin villa på den nuvarande adressen i Kärralund. För cirka två år sedan avled dock Sigge dessvärre.

En del resor i Europa har familjen också hunnit med bl.a. till Budapest.

Familjen reste en del i Europa och Eva funderar nu på att ta en bussresa till något resmål i Europa, det finns ju en del att välja på!

Som pensionär har Eva ägnat sig en del åt bridge. Hon är inte "direkt något proffs", som hon säger, utan det blir lagom med en till två gånger i veckan. Släktforskning är också ett av intressena och där har hon

kommit ner till 1600-talet. Hon är dessutom aktiv med vinkurser på Allégården. Eva besöker gärna kulturella evenemang och läser gärna facklitteratur, föreläsningsvis om gamla Göteborg med omnejd. Hon har dock trappat ner en del på sin "God Man"-verksamhet.

Historiskt sett Eva har faktiskt än mer sina rötter på Gårda. Hennes morfar föddes i närheten av Dämme och han träffade sedermera Evas mormor vid Adolfsberg.

Vid årsmötet i februari i år blev Eva invald som suppleant i vår styrelse. /Kenneth

Trycket sponsras!

Vi får sponsring till trycket av *GÅRDAFOLKET*, något vi alla är mycket tacksamma för!

De nya sponsorerna är två till antalet. *Ströms & Gustavssons Begravningsbyrå* är den ena och den sker genom vår medlem *Tommy Åberg*. Den andra är *Botrygg AB* som vi hyr vår klubblokal av. /Anndess

Walking down the memory lane

De' e' ännu gött, att ha blivit så till åren att man har lite att blicka tillbaka på. Ni är säkert många som har liknande minnen som jag när vi tänker tillbaka på Rantorget, denna oas i staden. Här fanns allt och lite till. Detta var innan STOR-köpen och köpcentren hade kommit till. Nej, det var kvartersbutikerna som gällde. Låt oss ta en promenad utefter Rantorget, från Dämmevägen och fram till Soldatvägen.

I hörnet fanns Sundbergs speceriaffär som följdes av "Ur-GAISAREN" Götes frisersalong, där säkert många av oss mist sina lockar. Molitors järnaffär var nästa station, här finner man allt som man då kunde behöva. Tärnebergs herrekipering kom sedan, där man vid skyltfönstren kunde stå och njuta av det senaste inom herrmode.

Om det vattnades i munnen var det bara att gå några steg vidare till Café Ran. Fick man som ung gosse inte komma in här fanns ju alltid Gregenäs speceriaffär på *näste hörne*. Mitt emot låg då en mjölkaffär, som i sin tur följdes av Lindbergs tobaksaffär. Tippade du rätt kunde du här kamma in storvinsten på hela 12 rätt, som det var på den tiden. Givetvis fanns det sedan ytterligare ett Café. Det saknades egentligen inte något för att vi skulle kunna överleva. Efter caféet låg nämligen en fiskaffär där man bland andra feskare kunde inhandla en "gaisare".

Vår promenad går åter mot Dämmevägen via lekplatsen - vi kallade den "Lekeplan" - där du kunde byta några ord med "Rö-Janne" eller "Klinken". Var det lördag var det också torghandel och vid den lilla tappstationens kortsida stod alltid en mycket gammal dam och sålde ägg. På torget fanns dessutom en TAXI-

station och inte minst en saluhall där man kunde gå in och "bomma" en skinkskiva av "Masen" i charkuteriet.

Javisst var det andra tider. Nu finns varken butikerna eller torget kvar. Men våra minnen av och med gamla goa Gårda, de lever. /Tommy Åberg

★ GÅRDASKÄNDISAR ★

Känns han igen, Gårdas förmodligen meste kändis? Nej, inte så känd på Gårda, inte heller så mycket i Sverige,

men i USA blev han både välkänd och berömd. **GUSTAF TENGGREN** (1896–1970) var tecknare, illustratör och konstnär, föddes i Magra socken i Västergötland och kom till Göteborg 1898, då hans familj slog sig ner i en etta på Rantorget, och han började i Gårdaskolan 1903. Gustaf fick

redan som 11-åring börja arbeta för att dra ihop pengar till sin stora familj, pappan drog ensam till USA för att söka jobb där. Farfar blev den stora förebilden och Gustaf visade sig snart ha ovanliga anlag att illustrera, teckna och måla. Han och första hustrun Anna lämnade Sverige 1920 och efter två hårda första år i USA fick han mycket anseende och lönande jobb, bl a som Art Director hos Disney för de första stora tecknade filmerna. Han gav sedermera ut flera egna böcker under mer än 20 års tid, bl a världens mest sålda illustrerade barnbok.

Källor: Sajten Gustaf Tenggrens värld och del av hans egen biografi. /Anndess

SICKA VETERANER!

Vi har många medlemmar med en riktigt lång medlemstid – förstas i GGPF:s föregångare Gamla Gårdaflickor respektive Gamla Gårdapojkar från början. Här är de tio med längst medlemstid:

Medlem	Medlemstid
Britta Lundblad	42 år
Eivon Johansson	42 år
Kerstin Jällskog	41 år
Tage Särnwald	40 år
Arne Jigsten	38 år
Stig Wejlerud	38 år
Inge Johansson	37 år
Maja Eriksson	34 år

Sicka veteraner (forts)

Manne Litsen	33 år
Monica Christiansson	31 år

Alltså, det känns fantastiskt att ni varit medlemmar sååå länge! Bara ni tio veteranmedlemmar representerar inte mindre än 376 års medlemstid! Vi andra, nykomlingarna i jämförelse, bugar djupt! /Anndess

TILL SIST...

Märkliga månader dessa! Ja, vi har ju alla känt av dem och det enda positiva får vi ju hoppas var att vi hjälptes åt att begränsa smittan så vi inte blev positiva!

Vi har, som vanligt numera, fått både tips, idéer och material från andra medlemmar i föreningen, tack så mycket! Fortsätt med det snälla ni, för sådant behövs verkligen!

Också för tidningen blir det förändringar. I samband med en del händelser i våras har jag beslutat mig för att detta nummer av *GÅRDAFOLKET* blir det sista jag är redaktör för. Kenneth och Krister avser i alla fall att fortsätta med medlemsbladet och det känns skönt att veta för mig att tidningen lever vidare!

Så, **TACK** denna härliga läsekrets! **TACK** för alla uppmuntrande tillrop, alla svar på upprop, blänkare och artiklar! Å säja att de vatt görsköj e ette å ta i! Och lycka till nu, Krister och Kenneth!

Krister ja, för ett litet tag sedan skickade han in denna egentagna nedanstående bild, från dörren på Nya Lundenskolan, och jag tycker den mer än något annat kortfattat symboliserar den senare delen av våren. Låt oss hoppas resten av året blir bättre!

/Anndess (bilden av rosen kommer från Agnetha och Loris Carlis trädgård i San Quirico, Toscana)

Medlemsblad för *Föreningen Gamla Gårdapojkar & Flickor*

Redaktion:

Anders Lundberg tel 0706-15 13 26, e-post: anndess@icloud.com

Kenneth Johnsson, tel 0702-21 37 73, e-post: johnsson.ke@telia.com

Krister Welin, tel: 0760- 33 85 43, e-post: kristerwelin@hotmail.com